

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1845

CCCXXX. Testament des Propstes zu Zangermünde Nicolaus Bloghell, am
16. Nov. 1451.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54414)

vorgefchreuen sine eruen effte wy deffen bryff hefft myt finen willen, vns deffen ergenanten kop to vordragende vnde ene dat to leden vppe Sunte Jacobs dach vnde vortmer vppe den negeftuolgenden Sunte mertens dach Ses marck stendelfcher weringe mit der Rente vorfeten vnde vnuorfeten auer eynen fumen in dy Stad to offerborch wedder ghiuen; So fcholen fy vns deffes vorerfchreuen kopes vordragen vnde deffe Rente vry wedder vorlaten. Alle deffe vorgefchreuen ftucke vnde eyn Ilick artikel Befundern laue yk hinryk vur my vnde myne eruen alfe eyn fakeweltich vnde wy henynck vnde coppe alle geheyten dy kongefmark alfe truwe medelouer alle vorgefchreuen myt eyner famenden hant, — na der bort Crifti virteynhundert Jar dar na in dem achte vndeurtigften Jare, des mandages na ynfer frowen dage lichtmiffe.

CCCXXX. Testament des Propstes zu Tangermünde Nicolaus Vloghell, am 16. Nov. 1451.

Ego Nicolaus Vloghell, prepositus in Tangermunde et Canonicus ecclesie sancti Nicolai Stendaliensis, halberstadenſis diocesis, Sanus corpore et compos ratione — De confensu Capituli Stendaliensis meum fvydo Testamentum infraſcriptum — In primis liquidem volo. ordino et diſpono, quod quam primum me ab hac vita decedere contigerit, Corpus meum in ecclesia Sancti Nicolai Stendaliensis prope ſepulcrum quondam domini Johannis konnigesmarke debeat ſepeliri, quam ſepulturam eligo, volens quod Testamentarii mei de meis de ſollemnium lapide ſuper ſepulcro meo ponendo quantocius provideant. Insuper do et aſſigno ad ſtructuram ecclesie ſancti Nicolai prediete decem florenos Renenſes. Item do et aſſigno pro memoria mea ſingulis annis fideliter in eadem ecclesia ſollemniter peragenda Annum gratie mihi per mortem debitum a Cellerario, In die obitus mei et non aliis niſi ſollemnium feſtum impediatur extunc proximo die peragetur Iſto modo, quod vicariis preſentibus in vigiliis dentur cuilibet duo denarii, ſimiliter in miſſa et commendatione Choralibus cuilibet vnus denarius: Reſiduum diuidi debet juxta ecclesie conſuetudinem, Theſaurario vnus ſolidus. pro lumine, Cuſtodi quindecim denar. pro pulſu, plebano duo ſolidi. pro littera mortuorum, Iſto modo quod ſi aliquis dominorum Canonicorum fuerit impeditus honorabilibus hoſpitibus, a quibus licite recedere non poterit, aut cauſa recreationis cum accipit in venatione fuerit aut in Citatibus ſollemnibus extiterit, ſua portione minime propterea fruſtrari debeat, ſed in priuato vigiliis dicat pro ſalute anime mee, quod relinquo conſcientie ſue et percipiat portionem ſuam. Item volo et ordino quod omnes fructus mihi de prepoſitura debiti dimittantur pro memoria mea ſingulis annis peragenda ibidem in Tangermunde. Ad hoc diſponendum conſtituo Executores et Testamentarios dominum Arnoldum Bucholte et dominum Johannem leyferd ac dominum gotfridum lippen, qui duntaxat in Tangermunde de rebus et bonis ibidem exiſtentibus et non aliis poteſtatem diſponendi habere debeant vnacum aliis Testamentariis meis Stendal conſtitutis, quibus do et aſſigno cuilibet vnam ſcutellam ſtanneam pro labore et cantrum ſtanneum Iſto modo: Domino Johanni leyferd vnam amphoram ſtanneam de media ſtopa ac vnam ollam de majoribus ollis vnam ſcutellam ſtanneam de majoribus. Item domino gotfrido lippen aliam amphoram de media ſtopa et vnam ſcutellam ſtanneam et vnam ollam de majoribus. Item domino Arnoldo bucholte ſimiliter vnam ſcutellam et ollam de majoribus ut ſupra et amphoram de quartali: vna amphora de media ſtopa ſpectat ad prepoſituram, propterea dominus gotfridus recipiat duo parua cantra de ſtanneo loco iſtius, ſciens enim quod magnos hauſtus bibere non poteſt. Item volo et diſpono, quod fiant ſollemnium exequie in Stendal ſimiliter in Tangermunde cum commode poterint. Item do et aſſigno ad

structuram ecclesie sancti Nicolai Noui fori Magdeburg. corpus prebende mee et omnia debita, in quibus dominus Johannes fabri et dominus ludolphus fteynhoff mihi obligantur Juxta tenorem rationum eorundem: si predicta se ad viginti flor. se non extenderint, quidquid extunc deficit, testamentarii mei supplebunt, vt omnino talis summa integraliter habeatur. Item do et assigno monasterio in Creuefse duodecim marcas Stendal. den. pro memoria mea peragenda singulis annis. Item do et assigno Monasterio in Nigendorpp Sedecim flor. renenf. similiter pro memoria peragenda singulis annis. Item do et assigno Quatuor ecclesiis Rome videlicet Sancti Petri vnum flor. vngarenses, fabrice ecclesie sancti Johannis lateranensis vnum flor. similem, Item fabrice ecclesie sancti Sebastiani vnum flor. similem, Item fabrice ecclesie sancte Marie majoris vnum flor. similem. Item do et assigno fraternitati kalendarum in Osterborgh medium mansum, quem possideo in Tzedow et pecuniis meis comparau, pro memoria meorum parentum perpetua presertim patris et matris mei ac mei peragenda et seruanda singulis annis in die obitus mei. Et si predictam memoriam dicti fratres non peregerint sollempniter, extunc volo, quod plebanus ecclesie in Osterborgh hujusmodi memoriam faciat et seruet modo ut supra sic quod omnes vicarii et vicarius sancti Martini intersint. Et quicquid de dicto manso medio prouenerit, equaliter distribuetur, plebano duplici portioni reseruata, duobus mercenariis debetur equalis portio cuiuslibet sicut vicario. — . — Item do et assigno fratri meo Johanni flogel decem marcas de pretio Curie et magnum Cyphum argentum habentem vnicornum in medio deauratum, Item forori mee Margarete do et assigno Bickere maius habens interius clipeum meum et duo coclearia de decem coclearibus et decem marcas Stendaliensis de pretio Curie similiter recipiendas. Item do et assigno dorothee filie fratris duos lectos meliores cum lodicibus competentibus et decem flor. renenf. pro foderatura comparanda cum duobus paribus lintheaminum mediocrium. Item vxori fratris yden do et assigno cingulum meum fericum et vnum nobile pro annulo conficiendo, quem amore mei portabit, et vnum par lintheaminum optimum, quod dedit mihi de Schenkinge foror ejus. Item do et assigno ei Wanbosum blaium fericum ut habeat pro manicis. Item do et assigno dorothee filie fratris Ciphum argenteum, quem frater habet circa se. Item Metten vesen do et assigno Tres marcas et vnum lectum cum lodice et vno pari lintheaminum. Item do et assigno filio fratris et duobus filiis fororis libros meos Juridicales et duos magnos libros pro horis canonicis dicendis Stendal existentes — Isto modo, quod ille, qui ex predictis tribus efficietur presbiter et intendit studere, habebit dictos libros ad vsum suum. Pro expensis studii continuandi do et assigno vnam litteram super Tricentis flor. a Consolato luneborg sigillatam, pro quibus singulis annis viginti flor. proueniunt, qui quidem flor. studenti actu debeant tradi et assignari et tam diu reseruari apud Capitulum Stendal., quousque vnus predictorum efficietur habilis ad studium et incipiet. Dictis vero tribus filiis de medio sublati, expendantur hujusmodi pecunie ad pios usus pro salute anime mee, Erigendo vicariam nouam vel saltem faciendo, quod hore beate marie virginis a quinque vel sex presbiteris perpetue in ecclesia sancti Nicolai Stendal. singulis diebus decantentur, horis et temporibus capitulo conuenientibus. Item do et assigno Eggerdo de konigesmarke vnum par scutellarum stannearum majorum cum pelui majori, Item ejus vxori Elizabeth do et assigno majorem lectum existentem in Tangermunde uel alium meliorem post maximum in Stendall et vnum par magnum de majoribus lintheaminibus, que ipsa per se confecit, et wanbosum nigrum fericum, Item lodocem meliorem et puluinar, quod ipsa in prima missa obtulit cum capitibus depictis et clipeis. Item do et assigno eidem Ciphum argenteum seu medium Coppum habens ab intra Aquilam deauratam tenentem duos leones ab vtraque parte sub pedibus, ab extra vero in Clipeo sunt tria Capita vrsi depicta et duo coclearia argentea de decem coclearibus. Item remitto do et assigno dictis Eggardo et uxori sue omnia credita, in quibus mihi literaliter uel alias obligantur, Et volo quod desuper omnino non mole-

fiuntur sed dimittantur in pace. Item habeo aliam litteram de lüneborch super Tricentis flor. pro quibus proueniunt in festo sancti Johannis Baptiste viginti flor., quam certo amico dedi, qui de ea benefaciet et disponet iuxta mentem et tam debet retinere ac facere et disponere iuxta premissa et libitum suum, circa quod dedi litteram meam sigillatam de voluntate. Ideo pro ea non debet inquiri etc. — Item do et assigno Wernero Caluen decem marcas de pretio Curie percipiendas, Item Bikkere majus de tribus simul compositum et duo coclearia argentea, Item Martino Moringh Bikkere medium et vnum coclear argenteum et vnum coclear ligneum cum capite crispo. Item do et assigno preposito Stendal. Johanni Eykendorp Bikkere minus de tribus simul conjunctum et candelabrum de auricalco factum. Item do et assigno domino Thiderico damenitzen duo Bikkera minutissima simul conjuncta ad malmasetum valentem. Item do et assigno domino Thilemanno Schartow Ciphum ligneum cum argento desuper ornatum, quem dedit mihi pie defunctus quondam Lambertus holthuse. Cetera bona et res siue Vestes pono ad dispositionem Testamentariorum meorum Ita quod familiaribus meis de vestibus meis iuxta congruentiam personarum dent Et de vtenilibus similiter disponant. Item do et assigno hinrico Schynen tunicam meam nigram pellibus vulpinis subductam et Capucium nigrum vnum Cantum de mediâ stopa ad pellicium longum vulpinum, Item ollam vnâ de majoribus, Item duo marcas pro pretio, eo quod seruiuit michi. Item do fratri meo candelabrum magnum cum capite virgineo. Ad exequendum premissa elegi et deputaui Testamentarios meos ac vltime voluntatis Executores videlicet dominum Thidericum Damenitz Decanum halberstad. ecclesie, Johannem Eykendorp prepositum Stendaliensem, Tilemannum Schartow Canonicum ecclesie sancti Sebastiani Magdeburg., wernerum caluen, Johannem vlogel et Martinum Moringh. Acta sunt hec Stendal, in ecclesia sancti Nicolai ibidem, Anno a Natiuitate domini Millefimo quadringentesimo quinquagesimo primo, Indictione quarta decima, Mensis nouembris die vero Sexta decima, hora terciarum uel quasi Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Nicolai diuina prouidentia pape Quinti anno Quinto, Presentibus ibidem discretis viris dominis Petro holthusen, Nicolao Tornow et hermanno Bantzke presbiteris perpetuis vicariis dicte ecclesie sancti Nicolai Stendal. Testibus ad premissa vocatis specialiter et rogatis.

Anm. Am 13. April 1454 traf der Testator mehrere Aenderungen in dieser letztwilligen Erklärung, deren Inhalt nicht interessant genug ist, um hier ebenfalls mitgetheilt zu werden.

CCCXXXI. Papsi Nicolaus incorporirt die Kirche zu Peulingen der Succentorei des Domstifts, am 13. Juli 1452.

Nicolaus episcopus, seruus seruorum dei, Dilecto filio Decano ecclesie sancti Bonifacii halberstadenfis. — Sane pro parte dilectorum filiorum Decani et Capituli ecclesie sancti Nicolai Opidi Stendaliensis halberstadenfis diocesis nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum perpetua vicaria ad Altare sancti Michaelis, situm in eadem ecclesia, que tunc certo modo uacabat, in Succentoriam ipsius ecclesie pro Succentore inibi, qui Chorum ipsius ecclesie quoad psalmos intonandos et cantus consonantiam ac horas canonicas in ipsa ecclesia absque confusione decantandas dirigere habet et pro solo nutu decani et Capituli predictorum, quotiens ejus excessus uel defectus exegerint, amoueri potest, auctoritate apostolica erecta fuit, remanentibus nichilominus oneribus, que eidem vicarie incumbant, Ita quod succentor dicte ecclesie pro tempore existens illa perferenda conferetur . . . quodque